

ZARZĄDZANIE SYSTEMEM OCHRONY ZDROWIA

Autor: Violetta Korporowicz,

Wstęp

Problematyka książki ma odzwierciedlenie w tematyce programu dydaktycznego Studiów. Ponieważ program obejmuje wiele dziedzin nauki, do jego realizacji zaproszono wykładowców z innych uczelni. Stąd autorami poszczególnych podrozdziałów są zarówno wykładowcy (pracownicy naukowo-dydaktyczni SGH, Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, praktycy życia gospodarczego), jak i absolwenci Podyplomowych Studiów Zarządzania Zakładami Opieki Zdrowotnej w Kolegium Ekonomiczno-Społecznym SGH.

Książka ta składa się z artykułów zarówno o charakterze teoretycznym, jak i aplikacyjnym. Zamyśl jej napisania powstał w wyniku doświadczeń związanych z realizacją prac dydaktycznych w kolejnych latach pracy Studiów. Celem opracowania jest między innymi próba integracji zespołów różnych ośrodków akademickich ze środowiskami praktyków gospodarczych, zarządzających placówkami ochrony zdrowia.

W książce, z powodu jej ograniczonej objętości, nie podjęto wszystkich problemów, które mogą pojawić się w trakcie prac związanych z kierowaniem konkretnym podmiotem leczniczym. Nie ma ona też charakteru kompendium wiedzy o zarządzaniu placówkami ochrony zdrowia. Jest wskazaniem na interdyscyplinarną wiedzę niezbędną do kierowania placówkami ochrony zdrowia.

Publikacja składa się z dwudziestu dwu artykułów, z których każdy stanowi odrębną całość wraz ze specjalnie przygotowaną bibliografią. Bibliografia jest uzupełnieniem treści, które zostały uwzględnione w tekście w postaci przypisów bibliograficznych, i może być potraktowana jako przewodnik po literaturze przedmiotu. Artykuły zostały spięte w pięć grup tematycznych, które tworzą poszczególne części książki.

W części pierwszej opracowania pt. Ekonomiczne zagadnienia w ochronie zdrowia znajdują się artykuły dotyczące problemów stricte ekonomicznych, związanych ze zdrowiem, a przede wszystkim podejmujące kwestie odniesienia kategorii zdrowia do teorii ekonomii, w tym do teorii dóbr. W tej części rozważań zawarto też problem roli budżetu i rachunku kosztów w zarządzaniu placówkami ochrony zdrowia oraz oceny technologii medycznych (Health Technology Assessment - HTA) w optymalizacji wydatków w tym sektorze.

Zagadnienia dotyczące zdrowia społeczeństwa są kanwą rozważań drugiej części publikacji. Zostały tu ujęte podrozdziały na temat rozumienia kategorii zdrowia, demograficznej diagnozy stanu zdrowia społeczeństwa polskiego. Kolejnym problemem tej części publikacji są uwarunkowania szerzenia się choroby próchnicowej zębów i przyzębia na tle opieki

stomatologicznej w Polsce oraz zagadnienia opieki pielęgniarzkiej nad pacjentami poddanymi przymusowi bezpośredniemu w świetle ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.

Część trzecia publikacji dotyczy zarządzania w ochronie zdrowia. Wskazano w niej teoretyczne zagadnienia zarządzania w sektorze publicznym oraz systemu zabezpieczenia społecznego w zarządzaniu zdrowiem. Następnie omówiono perspektywy zarządzania przez kulturę w ochronie zdrowia. Poruszono też problem marketingu produktu leczniczego wydawanego z przepisu lekarza, jako istotnego zagadnienia dotyczącego zarządzania podmiotami leczniczymi czy negocjacji w ochronie zdrowia.

Funkcjonowanie sektora ochrony zdrowia jest treścią czwartej części książki. Znalazły się tu takie problemy, jak: najnowsze przemiany instytucjonalne w ochronie zdrowia w Polsce, rodzaje i uwarunkowania świadczeń zdrowotnych, zmiany funkcjonowania w pomocy doraźnej czy analiza porównawcza pracy lekarza rodzinnego w Polsce i Wielkiej Brytanii.

W ostatniej części publikacji, zatytułowanej Strategia rozwoju sektora ochrony zdrowia, podjęto problem kulturowych aspektów zmiany organizacyjnej oraz przedstawiono metodykę opracowywania rankingu szpitali. Kolejno zaprezentowane są możliwości wdrożenia w Polsce systemu e-health - ułatwiającego dostęp do informacji, tworzenie procedur, wytycznych, oraz możliwości wdrażania w Polsce wielofunkcyjnego robota da Vinci. Całą pracę zamyka artykuł dotyczący edukacji zdrowotnej i kultury popularnej w szerzeniu zagadnień promocji zdrowia, który został potraktowany jako przesłanie całej monografii.

Z powodu zapowiedzi kolejnych zmian w sektorze ochrony zdrowia w Polsce w pracy przyjęto stan prawny na koniec listopada 2011 r.

Niniejszy tom, napisany w ramach Monografii i Opracowań SGH, jest przeznaczony dla studentów nauk społecznych i medycznych, słuchaczy studiów podyplomowych oraz praktyków związanych z zarządzaniem ochroną zdrowia, którzy chcą pogłębić swoją wiedzę w zakresie szeroko rozumianego zarządzania i funkcjonowania sektora ochrony zdrowia poprzez zapoznanie się m.in. regułami rządzącymi sektorem publicznym, przemianami instytucjonalnymi zachodzącymi w ochronie zdrowia w Polsce, przyczynami biurokracji jako zjawiska z pogranicza patologii zarządzania, kulturowymi aspektami promocji zdrowia czy zapowiedziami nowych technologii w ochronie zdrowia i medycynie. Informacje zawarte w książce mogą być przydatne ze względu na profil studiów czy też ze względu na charakter pracy zawodowej.

Opis

Niniejsza publikacja jest opracowaniem interdyscyplinarnym. Autorami są wykładowcy oraz absolwenci Podyplomowych Studiów Zarządzania Zakładami Opieki Zdrowotnej w Kolegium Ekonomiczno-Społecznym SGH w Warszawie. Problematyka książki znajduje odzwierciedlenie w tematyce zajęć programu dydaktycznego Studiów. Ponieważ program obejmuje wiele dziedzin nauki, do jego realizacji zaproszono wykładowców z innych uczelni. Autorami poszczególnych opracowań są zatem pracownicy naukowo-dydaktyczni SGH,

Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego oraz absolwenci Studiów.

Publikacja składa się z opracowań o charakterze zarówno teoretycznym, jak i aplikacyjnym. Zamyśl napisania książki powstał w wyniku doświadczeń związanych z realizacją prac dydaktycznych w kolejnych latach pracy Studiów. Celem opracowania jest między innymi próba integracji zespołów różnych ośrodków akademickich ze środowiskami praktyków medycznych, a także potrzeba wskazania wiedzy interdyscyplinarnej, jaka jest niezbędna do kierowania placówkami ochrony zdrowia w Polsce.

Spis treści

Przedmowa

Wstęp

Nota o autorach

CZĘŚĆ I. EKONOMICZNE ZAGADNIENIA OCHRONY ZDROWIA

1. Zdrowie w teorii ekonomii (Violetta Korporowicz)
2. Rachunek kosztów jako element zarządzania w zakładach opieki zdrowotnej (Violetta Baran)
3. Budżety jako narzędzie zarządzania operacyjnego i finansowego w przedsiębiorstwie (Joanna Marczakowska-Proczka)
4. Rola Oceny Technologii Medycznych (HTA) w optymalizacji wydatków na opiekę zdrowotną (Paweł Kawalec)

CZĘŚĆ II. SPOŁECZNE I MEDYCZNE ASPEKTY ZDROWIA

5. Zdrowie i jego społeczne odniesienia (Violetta Korporowicz)
6. Przemiany demograficzne na progu XXI wieku - wyzwaniem dla ochrony zdrowia (Irena Kowalska)
7. Rozpowszechnienie próchnicy zębów i chorób przyzębia a organizacja systemu opieki stomatologicznej w Polsce (Bartłomiej Górski)
8. Opieka pielęgniarska nad pacjentami poddawanyymi przymusowi bezpośredniemu w świetle ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Mirosława Cuper)

CZĘŚĆ III. PROBLEMY ZARZĄDZANIA SEKTOREM OCHRONY ZDROWIA

9. Wprowadzenie do zarządzania w sektorze publicznym (Piotr Jeżowski)
10. System zabezpieczenia społecznego w zarządzaniu zdrowiem (Tadeusz Szumlicz)
11. Perspektywy zarządzania przez kulturę w ochronie zdrowia (Jerzy Szczupaczyński)
12. Marketing produktu leczniczego wydawanego z przepisu lekarza (Aleksandra Kordal-Marek)
13. Negocjacje w ochronie zdrowia (Grzegorz Myśliwiec)

CZĘŚĆ IV. FUNKCJONOWANIE SEKTORA OCHRONY ZDROWIA

14. Przemiany instytucjonalne w ochronie zdrowia w Polsce w dobie reformy (Marek Godlewski, Jacek Graliński, Violetta Korporowicz)
15. Rodzaje i uwarunkowania świadczeń zdrowotnych w Polsce (Piotr Tyszko)
16. Pomoc doraźna w świetle ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Krzysztof Leki)
17. Analiza porównawcza pracy lekarza rodzinnego w Polsce i Wielkiej Brytanii (Mariusz Kowalczyk)

CZĘŚĆ V. STRATEGIE ROZWOJU SEKTORA OCHRONY ZDROWIA

18. Kulturowe aspekty zmiany organizacyjnej (Jolanta Gładys-Jakobik)
19. Ranking szpitali jako element społeczeństwa obywatelskiego (Jacek Graliński)
20. E-health, telemedycyna, informatyzacja jako przyszłość w zarządzaniu podmiotem leczniczym (Paulina Kotarbińska)
21. Wdrażanie nowych technologii medycznych na przykładzie robota chirurgicznego da Vinci (Piotr Łojko)
22. Edukacja zdrowotna i kultura popularna: problemy i kontrowersje (Zbyszek Melosik)